

Nieletni w świetle obowiązującego prawa.

Ustawa z dnia **26 października 1982r.** o postępowaniu w sprawach nieletnich reguluje odpowiedzialność nieletnich, którzy popadli w konflikt z prawem bądź wykazują przejawy demoralizacji. Należy pamiętać, że w świetle ustawy określenie „nieletni” nie oznacza osoby niepełnoletniej, jak potocznie rozumiany jest ten zwrot.

Zgodnie z **art.1 § 1** przepisy ustawy stosuje się do różnych grup wiekowych (od 0 do 21 lat):

- w zakresie zwalczania i zapobiegania demoralizacji – w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
- w postępowaniu o czyny karalne – w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale nie ukończyły lat 17,
- w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych – do ukończenia przez sprawcę 21 lat.

W myśl **art. 2** przewidziane w ustawie działania podejmuje się, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuści się czynu karnego.

Przez **czyn karalny** rozumie się przestępstwa określone m.in. w następujących artykułach kodeksu wykroczeń:

- art. 51 – zakłócanie porządku i spokoju publicznego,
- art. 69 – przeciwko instytucjom państwowym (niszczenie znaków umieszczonych przez organ państwowy),
- art. 74 i 76 – przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, np. uszkodzenie znaku drogowego, rzucanie kamieniami w pojazd mechaniczny będący w ruchu,
- art. 119, 122, 124 – przeciwko mieniu, np. kradzież, paserstwo, niszczenie cudzej rzeczy, gdy jej wartość nie przekracza 250zł,
- art. 143 - przeciwko urządzeniom użytku publicznego, np. zniszczenie oznaczenia nazwy ulicy.

W praktyce oznacza to, że wobec ucznia, który skończył 13 lat, sąd rodzinny może zastosować przewidziane w ustawie środki (łącznie z umieszczeniem w zakładzie poprawczym), jeżeli dopuści się czynu karnego, czyli np. będzie posiadał dilerkę marihuanę, pobije kolegę, umyślnie wybije szybę sąsiadowi czy kupi kradziony telefon komórkowy.

